ירקות שחמרו חכמים • בפסח שחדש יוצא בהן ידי מרור חזרת ושולגין ומלוכה ומרחביבא דקות הן מלר מיבש"ם בלע"ז אלכך אין מוצלין בהן בפני הטומאה אם סיכך בהן גג ומדרבנן הוא דגזור רבנן עלייהו שלא יטמאו עליהן לאון מפני הטומאה דלמא סמכו עלייהו נמי לכי יבשי ומיהו מדאורייתא חייבי דלא מקבלי טומאה דלאו מאכל אדם נינהו ולכי יבשי אין חלילהן חלילה כדמפרש דמפרכי ונפלי ומביאין את הטומאה בעודן לחין דכל כמה דלא יבשו אכל הוא מדאורייתא כדפרש בקונטרס ומה שהוזקק לפרש מדרבנן דלאי חשיבי אכל מדאורייתא הוא לענין הכאה אם כן לענין חילה נמי ואי לא חשיבי אכל לענין חילה אם כן לענין הכאה נמי לא דלא דמי להכהו דחשיב בפרק שמיני דאהלות (מ"ח) גבי מביאין ולא מוצלין דהתם הייט טעמא משום דדבר המקבל טומאה ליט מוצל מפני הטומאה אבל לא שייך למיתלי טעמא בהכי דהא מפרש טעמא משום דכי יבשי מפרכי ונפלי ולא מסתבר למימר דאסוכה לטודה קלי דלכאורה אכולה מלחא קלי ושוד דלי בהכי מלי טעמא ממתניתין דאהלות שמעינן ליה דקתניב אוכלין ומחלין אלא ודלי מדרבנן הוא דאין מוצלין הכא והא דלא חשיב להו גבי הכהו דאהלות משום דהתם מדאורי' והכא מדרבנן אבל קשה דהיכי מלי למימר דלאו מאכל אדם נינהו הא אמרינן בפרק כל שעה (פסחים דף לט:) מה מלה שנקחה בכסף משנר אף מרור כו' ומהאי טעמא ממעט הרדפני דאין יוצאים בו ידי מרור כדפרש שם בקונטרס דהרדפני ליט נקח בכסף משנר ליט מאכל ואכן בעינן אוכלין דומיא דיין ושכר ובקר ואין והגיה היתה שהגיה הר' יהודה בפירוש רש"י דלא מקבלי טומאה משום דאלו מאכל אדם נינהו הא אמרינן בפרק כל שעה (פסחים דף לט:) מה מלה שנקחה בכסף משנר אף מרור כו' ומהאי טעמא ממעט הרדפני דאין יוצאים בו ידי מרור כדפרש שם בקונטרס דהרדפני ליט נקח בכסף משנר ליט מאכל אדם ואכן בעינן אוכלין דומיא דיין ושכר ובקר ואין והגיה היתה שהגיה הר' יהודה בפירוש רש"י דלא מקבלי טומאה משום דאלו מאכל אדם נינהו (דלא מקבלי טומאה לא חייבי בפני הטומאה) ולכי יבשי אין חלילהן חלילה כדמפרש דמפרכי ונפלי ומביאין את הטומאה • בעודן לחין וכל כמה דלא יבשי אכל הוא מדאורייתא: ופוסלין בסוכה משום אויר • כשיטור שאויר פוסל בה דהייט בשלשה טפחים כדאמרינן לקמן בפירקין (דף יז.) אויר בשלשה ולא משערינן לה לפסול כשיטור שאר מקבלי טומאה ולכי הכי קאמר אין תחילתו פסול עד שיהא כשיטור שירון דהייט אחד אלמא לרבנן שלשה דקאמרינן לעיל-למעלה דאי לעבוד הא מי לא רבי יוסי ולא רבנן: איסורייתא דסורא • חכיבי קנים שהיו עושין למסר בשוק ומוכרין אותם במתין: מסککין בהן • ואין בהם משום גזרה אוכל דכל יומא הכא לפי שאין דרך להגמיעם בחגדם: חלה למינא בעלמא • אגדיהם עד שימכרו והלוקחן לייבשן מחיר אגדן הלך המסך בהן לשם סוכה ליט לריך להתיר אגדן: לריפי • כמין כוך עגול כסובב ומחבאים בתוכו לייחי עופות: דאורבני • עשוי מעגלי ערבות וגולין אותו מחמתיו פיו רחב ולמעלה קוטרן ראשי הגלרים בחבל קשר אחד כמין כלי מלדות שלדין דגים קטנים שעושין בגומא שקורין ווקר"ש אבל אין בלריך שלשה וארבעה בתי אריגה כמו שיש למעלה: ראשי מעדנים • קשר העליון מעדנים כמו שהקשר מעדנים כימה (איוב לח): מחמתי • לגד פיו הוא קלוע: דקרי להו • מחיר ראשי הכוכב שהוא קלוע בו ואיט לריך להפקיע הקליעה: שאיט עשוי לעלעל • כגון זה שמשמיר קשר העליון אם אתה מעלעלו הוא ניתק מאליו שאין לו אלא פיו קלוע כמין גדיל לאחוז את הגלרים: ירקות שחמרו חכמים • בפסח שחדש יוצא בהן ידי מרור חזרת ושולגין ושאר מרורותיהן דקות הם מיבש"ם בלע"ז הלכך אין מוצלין בפני הטומאה אם סיכך בהן גג ומדרבנן הוא דגזור שלא יטמאו עליהן לאון בפני הטומאה דלמא סמכי עליהן נמי לכי יבשי אבל מדאורייתא משום דלא מקבלי טומאה דלאו מאכל אדם נינהו (דלא מקבלי טומאה לא חייבי בפני הטומאה) ולכי יבשי אין חלילהן חלילה כדמפרש דמפרכי ונפלי ומביאין את הטומאה • בעודן לחין וכל כמה דלא יבשי אכל הוא מדאורייתא: ופוסלין בסוכה משום אויר • כשיטור שאויר פוסל בה דהייט בשלשה טפחים כדאמרינן לקמן בפירקין (דף יז.) אויר בשלשה ולא משערינן לה לפסול כשיטור שאר מקבלי טומאה דלאו מאכל אדם נינהו אלא אימא עד שתהא תחלתן כשירין אחד דרש מרימר אמר איסורייתא דסורא מסککין בוא אע"ג דאגדן למינא בעלמא הוא דאגדן, א"ר אבא אמר רבי צריפי דאורבני כיון שהותרה ראשי מעדנים שלהן כשרין, והא אגידי מתתאי? אמר רב פפא דשרי להו (ואמר) רב הונא בריה דרב יהושע אפילו תימא דלא שרי להו כל אגד שאינו עשוי לטלטלו לא שמיה אגד. א"ר אבא אמר שמואל ירקות שאמרו חכמים אדם יוצא בהן ידי חובתו בפסח מביאין את הטומאה ואין חוצצין בפני הטומאה יופוסלין בסוכה משום אויר מ"ט? כיון דלכי יבשי, פרכי ונפלי, כמאן דליתנהו דמי. ואמר רבי אבא אמר רב הונא הכורך לולב אין לו ידות ורב מנשיא בר גדא אמר רב הונא הקוצר לסכך אין לו ידות: מאן דאמר 'קוצר' כל שכן בורר דלא ניחא ליה דלא נימצייה לדמריה, מאן דאמר 'בורר' שאין לו ידות אבל קוצר יש לו ידות דניחא ליה דליסכך בהן, כי היכי דלא ליבדון, נימא דרב מנשיא בר גדא תנאי היא דתניא סוכי תאנים ובהן תאנים, פרכילין ובהן ענבים, קשין ובהן שבלים, מכבדות ובהן חמרים כולן אם פסולת מרובה על האוכלין כשרה, ואם לאו פסולה אחרים אומרים עד שיהו קשין מרובין על הידות, ועל האוכלין מאי לאו פסולה אחרים אומרים עד שיהו קשין מרובין על הידות מאי לאו דמר סבר אין לו ידות ומר סבר אין לו ידות אמר לו אבא בר גדא אמר לך מנשיא בר גדא מי לימא תנאי היא? אמר לך רב מנשיא דכולי עלמא סברי הקוצר לסכך אין לו ידות והכא במאי עסקינן כגון שקוצצן לאכילה ונמלך עליהן לסיכוך, אי קוצצן לאכילה מאי טעמייהו דרבנן כי תימא קסברי רבנן כיון דנמלך עליהן לסיכוך בטלה ליה מחשבתו, ומי בטלה ליה מחשבה בהכי והתנן כל הכלים שבמקום שמחמרו מכמיס • בפסח שחדש יוצא בהן ידי מרור חזרת ושולגין ומלוכה ומרחביבא דקות הן מלר מיבש"ם בלע"ז אלכך אין מוצלין בהן בפני הטומאה דלמא סמכו עליהן לאון בפני הטומאה דלמא סמכו עליהן נמי לכי יבשי ומיהו מדאורייתא חייבי דלא מקבלי טומאה דלאו מאכל אדם נינהו (דלא מקבלי טומאה לא חייבי בפני הטומאה) ולכי יבשי אין חלילהן חלילה כדמפרש דמפרכי ונפלי ומביאין את הטומאה • בעודן לחין וכל כמה דלא יבשי אכל הוא מדאורייתא: ופוסלין בסוכה משום אויר • כשיטור שאויר פוסל בה דהייט בשלשה טפחים כדאמרינן לקמן בפירקין (דף יז.) אויר בשלשה ולא משערינן לה לפסול כשיטור שאר מקבלי טומאה דלאו מאכל אדם נינהו אלא אימא עד שתהא תחלתן כשירין אחד דרש מרימר אמר איסורייתא דסורא מסککין בוא אע"ג דאגדן למינא בעלמא הוא דאגדן, א"ר אבא אמר רבי צריפי דאורבני כיון שהותרה ראשי מעדנים שלהן כשרין, והא אגידי מתתאי? אמר רב פפא דשרי להו (ואמר) רב הונא בריה דרב יהושע אפילו תימא דלא שרי להו כל אגד שאינו עשוי לטלטלו לא שמיה אגד. א"ר אבא אמר שמואל ירקות שאמרו חכמים אדם יוצא בהן ידי חובתו בפסח מביאין את הטומאה ואין חוצצין בפני הטומאה יופוסלין בסוכה משום אויר מ"ט? כיון דלכי יבשי, פרכי ונפלי, כמאן דליתנהו דמי. ואמר רבי אבא אמר רב הונא הכורך לולב אין לו ידות ורב מנשיא בר גדא אמר רב הונא הקוצר לסכך אין לו ידות: מאן דאמר 'קוצר' כל שכן בורר דלא ניחא ליה דלא נימצייה לדמריה, מאן דאמר 'בורר' שאין לו ידות אבל קוצר יש לו ידות דניחא ליה דליסכך בהן, כי היכי דלא ליבדון, נימא דרב מנשיא בר גדא תנאי היא דתניא סוכי תאנים ובהן תאנים, פרכילין ובהן ענבים, קשין ובהן שבלים, מכבדות ובהן חמרים כולן אם פסולת מרובה על האוכלין כשרה, ואם לאו פסולה אחרים אומרים עד שיהו קשין מרובין על הידות, ועל האוכלין מאי לאו פסולה אחרים אומרים עד שיהו קשין מרובין על הידות מאי לאו דמר סבר אין לו ידות ומר סבר אין לו ידות אמר לו אבא בר גדא אמר לך מנשיא בר גדא מי לימא תנאי היא? אמר לך רב מנשיא דכולי עלמא סברי הקוצר לסכך אין לו ידות והכא במאי עסקינן כגון שקוצצן לאכילה ונמלך עליהן לסיכוך, אי קוצצן לאכילה מאי טעמייהו דרבנן כי תימא קסברי רבנן כיון דנמלך עליהן לסיכוך בטלה ליה מחשבתו, ומי בטלה ליה מחשבה בהכי והתנן כל הכלים

יורדין

אלא אימא עד שתהא תחלתן כשירין אחד דרש מרימר אמר איסורייתא דסורא מסککין בוא אע"ג דאגדן למינא בעלמא הוא דאגדן, א"ר אבא אמר רבי צריפי דאורבני כיון שהותרה ראשי מעדנים שלהן כשרין, והא אגידי מתתאי? אמר רב פפא דשרי להו (ואמר) רב הונא בריה דרב יהושע אפילו תימא דלא שרי להו כל אגד שאינו עשוי לטלטלו לא שמיה אגד. א"ר אבא אמר שמואל ירקות שאמרו חכמים אדם יוצא בהן ידי חובתו בפסח מביאין את הטומאה ואין חוצצין בפני הטומאה יופוסלין בסוכה משום אויר מ"ט? כיון דלכי יבשי, פרכי ונפלי, כמאן דליתנהו דמי. ואמר רבי אבא אמר רב הונא הכורך לולב אין לו ידות ורב מנשיא בר גדא אמר רב הונא הקוצר לסכך אין לו ידות: מאן דאמר 'קוצר' כל שכן בורר דלא ניחא ליה דלא נימצייה לדמריה, מאן דאמר 'בורר' שאין לו ידות אבל קוצר יש לו ידות דניחא ליה דליסכך בהן, כי היכי דלא ליבדון, נימא דרב מנשיא בר גדא תנאי היא דתניא סוכי תאנים ובהן תאנים, פרכילין ובהן ענבים, קשין ובהן שבלים, מכבדות ובהן חמרים כולן אם פסולת מרובה על האוכלין כשרה, ואם לאו פסולה אחרים אומרים עד שיהו קשין מרובין על הידות, ועל האוכלין מאי לאו פסולה אחרים אומרים עד שיהו קשין מרובין על הידות מאי לאו דמר סבר אין לו ידות ומר סבר אין לו ידות אמר לו אבא בר גדא אמר לך מנשיא בר גדא מי לימא תנאי היא? אמר לך רב מנשיא דכולי עלמא סברי הקוצר לסכך אין לו ידות והכא במאי עסקינן כגון שקוצצן לאכילה ונמלך עליהן לסיכוך, אי קוצצן לאכילה מאי טעמייהו דרבנן כי תימא קסברי רבנן כיון דנמלך עליהן לסיכוך בטלה ליה מחשבתו, ומי בטלה ליה מחשבה בהכי והתנן כל הכלים

יורדין

סוכי תאנים ובהן תאנים, פרכילין ובהן ענבים, קשין ובהן שבלים, מכבדות ובהן חמרים כולן אם פסולת מרובה על האוכלין כשרה, ואם לאו פסולה אחרים אומרים עד שיהו קשין מרובין על הידות, ועל האוכלין מאי לאו פסולה אחרים אומרים עד שיהו קשין מרובין על הידות מאי לאו דמר סבר אין לו ידות ומר סבר אין לו ידות אמר לו אבא בר גדא אמר לך מנשיא בר גדא מי לימא תנאי היא? אמר לך רב מנשיא דכולי עלמא סברי הקוצר לסכך אין לו ידות והכא במאי עסקינן כגון שקוצצן לאכילה ונמלך עליהן לסיכוך, אי קוצצן לאכילה מאי טעמייהו דרבנן כי תימא קסברי רבנן כיון דנמלך עליהן לסיכוך בטלה ליה מחשבתו, ומי בטלה ליה מחשבה בהכי והתנן כל הכלים

יורדין

כל נעמלו קודם שנמלך מיהו ירדה להן טורם קבלת טומאה של ידי מחשבה בטלה ליה מחשבה בהכי ומי בטלה קמייתא במחשבה בתרייתא:

*) נ"ל ומכלבלין לוקח מכנה מכנה בגד וקושרין עוד קושרן שלא יפרדו מלמעה וכ"ה בפירוש מרש"י ע"ש:

מהרש"ל

מהרש"ל

מהרש"ל